

- П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність», П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», діють частково, оскільки господарська діяльність підприємства припиняється, крім цього фінансова звітність не подається контролюючим органам та управлінню статистики;

- П(С)БО 26 «Виплати працівникам» діє щодо колишніх працівників підприємства. Існуюча судова практика не дозволяє здійснювати нарахування податків, зборів та платежів на залучених працівників в процедурі ліквідації банкрута, що є суперечливим відносно комплексного аналізу положень ст. ст. 2, 38, 41.

- П(С)БО 7 «Основні засоби», П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 30 «Біологічні активи». Всі активи, що є на підприємстві складають у ліквідаційній процедурі ліквідаційну масу банкрута та готуються до продажу. Деякі ліквідатори, у зв'язку з припиненням нарахування зносу, такі активи обліковують на рахунок «Товари» для спрощення обліку, за винятком об'єктів житлового фонду, в тому числі гуртожитків, дитячих дошкільних закладів, об'єктів комунальної інфраструктури, що належать підприємству-банкруту до ліквідаційної маси не включаються та мають передаватися до комунальної власності відповідних територіальних громад без додаткових умов і фінансуються в установленому порядку;

- П(С)БО 18 «Будівельні контракти» не діє у зв'язку з припиненням господарської діяльності та будь-які будівельні роботи на таких об'єктах припиняються;

- П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» не діє, оскільки регулює ведення обліку та складання фінансової звітності при добровільній ліквідації;

- П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» не діє у ліквідаційній процедурі банкрута, але можливе застосування при санації підприємства боржника, та вразі укладення мирової угоди з залученням третіх сторін;

- П(С)БО 17 «Податок на прибуток» не діє у зв'язку з тим, що господарська діяльність не здійснюється, податки та збори у ліквідаційній процедурі не виникають.

УДК 657.01

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ГРОШОВІ ПОТОКИ» ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

М. Ю. Чік

*Львівська комерційна академія, вул. Туган-Барановського, 10, м. Львів,
Україна, 79005, e-mail: marija_chik@ukr.net*

У сучасних умовах господарювання багато підприємств поставлені в умови самостійного вибору стратегії і тактики свого розвитку. Самофінансування підприємством своєї діяльності стало першочерговим завданням його ефективного функціонування. В умовах конкуренції і нестабільного зовнішнього середовища необхідно оперативно реагувати на відхилення від нормальної діяльності підприємства. Управління

грошовими потоками підприємства є тим інструментом, за допомогою якого можна досягти бажаного результату діяльності підприємства – отримання прибутку. Цими обставинами обумовлений вибір теми дослідження.

У сучасних умовах дослідниками (наприклад, [1; 2; 3]) виділяється значна кількість підходів до визначення поняття “грошові потоки”, які значною мірою відрізняються один від одного. Така ситуація створює значні труднощі при побудові концепції облікового-аналітичного забезпечення системи управління грошовими потоками підприємства, оскільки не дозволяє створити єдиний підхід до її розуміння.

На нашу думку, різноплановість існуючих підходів в жодному разі не викликана їх недостовірністю або неактуальністю в сучасних умовах розвитку економічної системи. Існування значної кількості варіантів поняття “грошових потоків”, а також авторських підходів до його визначення, пов’язана з тим, що грошові потоки підприємства не є одномоментним фактом, а є процесом руху грошових коштів (надходження / вибуття) відповідно до обраного методу їх представлення.

Вважаємо, що значна варіативність існуючих підходів, неможливість їх приведення в єдину систему, їх принципова непорівнюваність, пояснюється впливом значної кількості факторів, які наводяться у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених, основними з яких, на наш погляд, є наступні:

1. Визначення розміру грошових потоків підприємства в більшості випадків, що обґрунтовується специфічністю останніх, пов’язане не лише з минулими економічними подіями, наслідком яких було виникнення грошових потоків, а і з прогнозами майбутнього (прогнозні обсяги продаж, прогнозні обсяги виробництва, прогнозні обсяги діяльності тощо). Погляди у суб’єктів, яким необхідно знати розмір грошових потоків підприємства стосовно прогнозів майбутнього також відрізняються.

2. На ринку існують різноманітні суб’єкти (внутрішні та зовнішні), яким потрібна інформація про грошові потоки підприємства. Ці суб’єкти ставлять перед собою різні цілі при визначенні розміру грошових потоків. Наприклад, для власників важливе значення має інформація про грошові потоки для визначення величини та оптимального складу ліквідних активів підприємства; де знайти джерела фінансування та якою повинна бути їх оптимальна структура; як організувати поточне та перспективне управління фінансовою діяльністю підприємства. Для банків та інших кредитних установ найважливіше значення при визначенні грошових потоків підприємства має платоспроможність підприємства, а для аналітиків – проведення необхідних заходів щодо визначення розміру оптимального залучення підприємством грошових коштів із зовнішніх джерел тощо.

3. Кожен суб’єкт використовує різні методологічні інструменти при проведенні оцінки грошових потоків підприємства (прямий і непрямий методи та ін.), які орієнтовані на задоволення тих потреб, задля яких проводиться оцінка. Тобто, кожен суб’єкт обирає ті методи, які найбільш достовірно відображають розмір і напрями формування грошових потоків підприємства в тому розумінні, в якому їх хочуть бачити користувачі інформації про грошові потоки підприємства.

4. Формування величини грошового потоку визначається кон’юктурою ринку (товарного та фондового), де функціонує суб’єкт господарювання, оскільки саме на ринку формуються обсяги надходження / витрачання грошових коштів від реалізації / придбання товарів, робіт, послуг; емісії / придбання цінних паперів.

5. На різних стадіях життєвого циклу підприємства формуються не тільки різні обсяги грошових потоків, але і їх види (по структурі джерел формування грошового потоку). Характер розвитку підприємства за стадіями життєвого циклу відіграє велику роль у прогнозуванні обсягів та видів грошових потоків.

Також у дослідженнях науковців і практиків наводяться наступні фактори, що впливають на формування поняття «грошові потоки»: тривалість операційного циклу; сезонність виробництва і реалізації; інвестиційні програми; фінансовий менталітет власників та ін.

Обґрунтовані вище фактори бути враховані при розробці авторського підходу до визначення сутності поняття “грошові потоки підприємства”, що використовуватиметься в якості теоретичної основи концепції обліково-аналітичного забезпечення системи управління грошовими потоками підприємства.

Таким чином, нами запропоновано розглядати поняття “грошові потоки” як рух, тобто надходження і вибуття грошових коштів та їх еквівалентів, які виступають головною ланкою ринкової економіки, впливають на ліквідність, прибутковість та платоспроможність підприємства та є основою формування інформації для зовнішніх і внутрішніх користувачів.

Список використаних джерел.

1. Franklin J. Plewa Jr. Understanding Cash Flow (Finance Fundamentals for Nonfinancial Managers) : [Paperback] / J. Plewa Jr. Franklin, T. Friedlob. George. – John Wiley & Sons, 1995 – 246 p.

2. Charles W. Mulford. Creative Cash Flow Reporting: Uncovering Sustainable Financial Performance / W. Mulford Charles, E. Comiskey Eugene. – Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, 2005. – 414 p.

3. Ramachandran N. How to Read a Cash Flow Statement / N. Ramachandran, Ram Kumar Kakani. – McGraw-Hill Education (India) Pvt Limited, 2010. – 96 p.

УДК 657:658.27

ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ ОБ’ЄКТІВ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ

О.В. Чумак, Н.М. Пономаренко

Харківський інститут фінансів УДУФМТ, пров. Плетньовський, 5, м.

Харків, 61003,

e-mail: chumak_ov@i.ua, e-mail: natalija.nik@mail.ru

Одним із елементів необоротних активів підприємств, який потребує свого подальшого визнання в бухгалтерському обліку є основні засоби. Розкриття інформації про основні засоби в звітності регламентує ПСБО 7 «Основні засоби» та МСБО 16, метою яких є визначення порядку обліку основних засобів для отримання інформації про основні засоби та її відображення у фінансовій звітності шляхом їх визнання, визначення вартості, амортизаційних відрахувань, збитків від знецінення.

Для достовірної оцінки необхідно точно визначитись із тим, що є об’єктом, так за МСБО 16 належність окремих видів майна до основних засобів визначається на підставі професійного судження бухгалтера з